

Partnerskabet Barreef
DTU Aqua
Kommunernes Landsforening
DTU Mek
HavNatur
Aalborg University
Samsø Kommune

Kystdirektoratet
J.nr. 23/01180-98
Ref. igr
15-05-2024

Sendt pr. mail til:

jos@aqu.dtu.dk, laka@kl.dk, edch@mek.dtu.dk, pf@build.aau.dk,
auls@samsøe.dk, havnatur@gmail.com

Forsøgstilladelse til kystbeskyttende anlæg samt sødepot på søterritoriet ud for Strandskoven, Samsø Kommune (ud for matr. nr. 6s, 6o og 6ai Langemark By, Besser)

Kystdirektoratet giver hermed tilladelse til at etablere et kystbeskyttende forsøgsanlæg samt sødepot ud for og mellem matr. nr. 6s, 6o og 6ai Langemark By, Besser. Formålet med forsøget er at undersøge, om anlægget både kan opnå en funktion som kystbeskyttelse ved at nedsætte bølgenes erosion af kysten, og om det samtidig kan opnå de samme egenskaber som et stenrev, der skal bidrage til at bevare og øge biodiversiteten i det kystnære havmiljø samt understøtte rekreative interesser. Projektet har også til formål at belyse, om det er muligt at erstatte eller reducere behovet for kystfodring.

Tilladelsen indeholder afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, kysthabitatbekendtgørelsen og miljøvurderingsloven.

Kystdirektoratet har vurderet, at det ansøgte kan tillades efter kystbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet har vurderet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratet har videre vurderet, at der ikke skal foretages en miljøkonsekvensvurdering (VVM) af projektet.

Lovgrundlag

Etablering af et forsøgsanlæg til kystbeskyttelse inkl. sødepot kræver tilladelse fra Kystdirektoratet, jf. § 3, stk. 1, jf. § 3 c, stk. 1 og § 3, stk. 5 i kystbeskyttelsesloven (LBK nr. 73 af 18/01/2024). I henhold til § 3 stk. 6, kan der stilles vilkår i forbindelse med en tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 3.

Kystdirektoratet skal, når der træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, vurdere om projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller visse udpegede arter væsentligt, jf. § 3 i bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet (BEK nr. 654 af 19/05/2020).

Kystdirektoratet skal, når træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, samtidig vurdere om projektet kræver en miljøkonsekvensvurdering (VVM), jf. § 21, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (LBK nr. 4 af 03/01/2023).

Det ansøgte projekt er omfattet af lovbekendtgørelsens bilag 2, nr. 10, pkt. k.

Tilladelsen gives på følgende vilkår

Fælles vilkår efter kystbeskyttelsesloven, kysthabitatbekendtgørelsen og miljøvurderingsloven:

1. Udformningen og etableringen af anlægget, samt sødepotet, skal ske i overensstemmelse med det ansøgte (ansøgning af 13. oktober 2023 (23/01180-71) samt ansøgers supplerende bemærkninger af 18. februar og 19. marts 2024). Dette gælder ligeledes fjernelse af anlægget.
2. Der må ikke uden Kystdirektoratets tilladelse foretages udvidelser eller ændringer af anlægget eller anlægsmetoderne.

Vilkår efter kystbeskyttelsesloven:

3. Tilladelsen bortfalder hvis anlægsarbejdet ikke er afsluttet indenfor 2 år fra udstedelsen af denne tilladelse.
4. Samtidig med at anlægsarbejdet afsluttes, skal Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) underrettes herom. Snarest herefter skal samme myndigheder tilsendes en færdigmelding, som dokumenterer at projektet er opført i overensstemmelse med tilladelsen samt angiver anlæggets endelige position.
5. Forsøgstilladelsen udløber efter 5 år fra den dato, hvor anlægget er færdig-etableret, dvs. senest inden udgangen af april 2030. Det betyder, at anlægget skal være fjernet fra søterritoriet i sin helhed, og området reetableret, senest 5 år efter anlægget er færdigetableret. Efter fjernelsen skal Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) underrettes herom.
6. Anlæggets ejer forpligter sig til at vedligeholde anlægget i god og forsvarlig stand.
7. Tilladelsen til at etablere anlægget og det opførte anlæg må ikke uden tilladelse fra Kystdirektoratet overdrages til andre.
8. Monitoringen af anlægget skal som minimum indeholde det, som er oplyst i ansøgningen.
9. Der skal indsendes en afrapportering af anlæggets kystbeskyttende effekt efter forsøgsperiodens udløb. Kystdirektoratet kan dog, i løbet af forsøgsperioden, anmode om tilgængelige forskningsresultater.

10. Anlægget eller dele heraf kan af Kystdirektoratet kræves fjernet, for ejers regning, såfremt:
- anlægget ikke længere anvendes som ansøgt.
 - anlægget ikke vedligeholdes eller det ødelægges og ikke straks genetableres, eller
 - vilkår for tilladelsen ikke opfyldes eller overholdes.

Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) skal underrettes umiddelbart efter anlæggets permanente fjernelse.

I forbindelse med en fjernelse af anlægget skal området bringes i en stand så tæt på de forhold, som eksisterede inden anlæggets etablering, som muligt.

Der skal tilsendes Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) dokumentation for reetableringen.

Fælles bemærkninger:

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på, at tilladelsen fortabes, hvis nogle af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke måtte blive opfyldt.

Tilladelsen fritager ikke modtageren for pligt til at opnå tilladelser og godkendelser, der måtte være nødvendige for gennemførelse af projektet i henhold til anden lovgivning.

Tilladelsen erstatter ikke privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet, ligesom den ikke fritager ejeren af anlægget for et, i forbindelse med anlæggets tilstedeværelse eller etablering, opstået civilretligt ansvar.

Tilladelsen indeholder ikke en garanti for den projekterede konstruktions sikkerhed eller stabilitet.

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på, at de fremsendte samtykkeerklæringer alene er gældende til udgangen af 2028. Såfremt anlægget ønskes bibeholdt i den 5-årige periode, til efterår 2029 eller forår 2030 afhængig af tidspunkt for fjernelsen, er det op til ansøger at indhente fornyet samtykke. Kopi af de fornyede samtykkeerklæringer skal sendes til Kystdirektoratet.

Kystdirektoratet skal endvidere gøre opmærksom på bekendtgørelse nr. 1229 af 3. oktober 2023 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter i danske farvande.

Kystdirektoratet skal desuden gøre opmærksom på Moesgårds Museums høringssvar vedrørende vrag, som kan blive omfattet beskyttelse jf. museumsloven, efter tilladelsen efter kystbeskyttelsesloven er meddelt.

Efter anlægges etablering kan tilladelsen overdrages til Samsø Kommune, der så vil blive ansvarlig for at overholde vilkårene i tilladelsen. Kystdirektoratet skal orienteres om en eventuel overdragelse, se dog også vilkår 7.

Afgørelse efter kystbeskyttelsesloven

Når Kystdirektoratet træffer afgørelse i sager om kystbeskyttelse, skal vi varetage en række hensyn jf. kystbeskyttelseslovens § 1, hvori der står:

§ 1. Formålet med kystbeskyttelse er at beskytte mennesker og ejendom ved at reducere risikoen for oversvømmelser eller kystnedbrydning fra havet, fjorde eller andre dele af søterritoriet. Dette formål varetages ved en afvejning af følgende hensyn:

- 1) Behovet for kystbeskyttelse.
- 2) Økonomiske hensyn ved projekter omfattet af kapitel 1 a.
- 3) Kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og natur- og miljømæssige kvalitet.
- 4) Rekreativ udnyttelse af kysten.
- 5) Sikring af den eksisterende adgang til og langs kysten.
- 6) Andre forhold.

I Kystdirektoratets konkrete vurdering af ansøgningen om tilladelse til det kystbeskyttende forsøgsanlæg har den tekniske og natur og miljømæssige kvalitet vægtet højest, da der er tale om et forsøg, der skal undersøge anlæggets kystbeskyttende effekt, herunder påvirkning på kystens udvikling.

Vurdering ift. kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og natur- og miljømæssige kvalitet

Anlægget etableres ud for Strandskoven på Samsøs østkyst, ca. 2.3 km nord for Ballen Havn. Strækningen er præget af sporadisk fordelt hofder og en hofdegruppe. Ud for enkelte ejendomme er der skråningsbeskyttelser af sten. Anlægget ligger jf. Kystatlas på en kyst med lille kronisk erosion. Nord og syd for strækningen er der dog også moderat kronisk erosion. Den akutte erosion er moderat. Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at overslagsmæssigt blev det ved et besøg på lokaliteten vurderet, at kysten er stabil på hver side af den udpegede forsøgslokalitet. Ansøger oplyser, at der er dokumenteret moderat erosion på lokaliteten, som vurderes til at være nogle centimeter per år (5-10 cm) og mindre end 30 cm per år. Dette er efterfølgende blevet underbygget af detaljerede undersøgelser, og det anføres, at der er en vis overensstemmelse med Kystatlas.

Anlægget placeres ud for en kyststrækning, hvor sedimenttransporten, afhængig af vindretning, både kan være nord- og sydgående. Det er af ansøger beregnet, at sedimenttransporten er næsten lige så stor mod syd som mod nord.

Det oplyses i ansøgningen, at når en kyst skal sikres mod kysterosion, er der flere løsningsmetoder. Det fremgår endvidere, at det er vigtigt, at den enkelte løsningsmetode svarer til de problemer, der er identificeret på kysten, hvilket

Kystdirektoratet er enig i. Ansøger oplyser også, at forsøgsprojektet ikke kan forventes at være en generisk løsning, der kan bruges alle steder, men skal ses som en mulig løsning, som kan bringes i anvendelse, når de rette forhold er til stede. Det vurderes af ansøger, at disse forhold er til stede på forsøgslokaliteten på baggrund af bl.a. følgende:

- Der er moderat kronisk erosion på selve lokaliteten.
- Der er strande mod nord og specielt mod syd, hvor der akkumuleres sand.
- Anlægget kan placeres tilpas langt fra kysten, således at strømning over anlægget i stormsituationer ikke vil have en eroderende effekt på kysten.
- Nettolangstransporten er tæt på nul, hvilket til dels minimerer risiko for læsideerosion.
- Hovedretningerne af bølgerne er fra nordøst og sydsydøst. Dette vil i stormsituationer generere en stærk kyststrøm, som formodes at udjævne evt. akkumulation af sand foran lokaliteten med erosion.
- Anlæggets topkote vil være 1 m under gennemsnitlig daglig vandstand og ikke synlig fra kysten.

Det fremgår af ansøgningen, at ved at etablere et anlæg i form af et neddykket anlæg, ønskes kystens ligevægtsposition ændret, således at selve forlandet bliver stabilt. På kort sigt forventes akkumulering af sand ved kysten bag anlægget. Dette sand transporteres til området fra de omkringliggende kyster med bølger og strøm, hvorfor virkningen efter ansøgers vurdering er af moderat størrelse.

Det oplyses i ansøgningen, at ændringer vil være størst lige efter etablering af anlægget, og at virkningen af anlægget nemt vil kunne monitoreres inden for forsøgsperioden. Af ansøgningsmaterialet fremgår også, at der er gennemført et større modelleringsarbejde for at finde det optimale kystbeskyttende design af anlægget samt anlæggets placering og orientering i forholdet til kyststrækningen, som beskyttes.

Det anføres derudover, at når anlægget fjernes igen, vil akkumuleret sand ud for Strandskoven blive fordelt på ca. samme strækninger hvor det har været tilbageholdt fra. Inden for en kort årrække (ca. 5 år) forventes, at kysten vil fremstå som upåvirket af forsøget. Dette betyder at den moderate erosion af Strandskoven vil fortsætte i ca. samme tempo som i dag uden anlæggets tilstedeværelse.

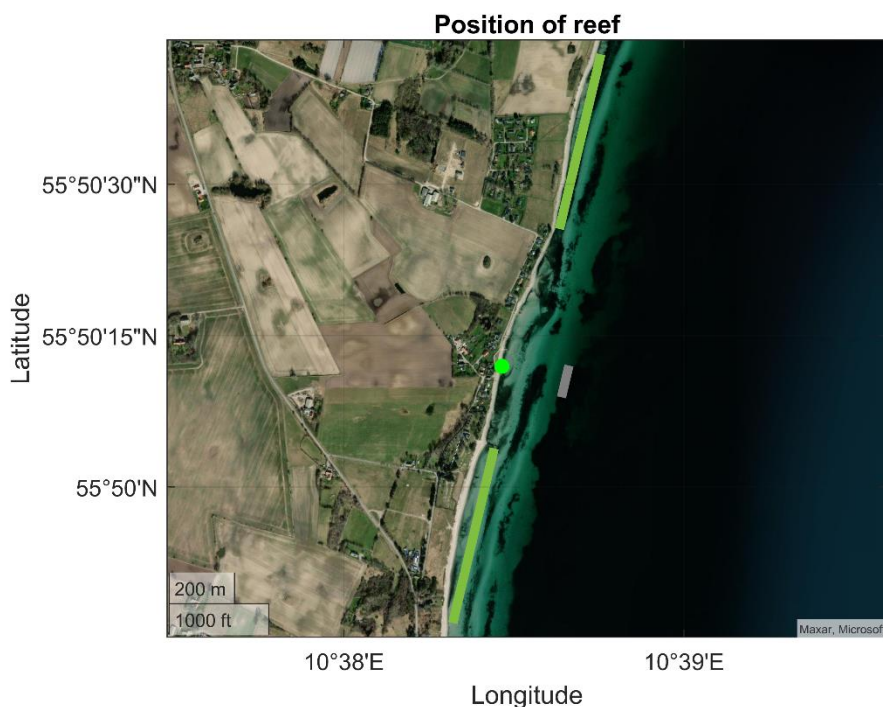
Kystdirektoratet vurderer, at såfremt forsøgsanlægget opnår en kystbeskyttende effekt, så kan det medføre læsideerosion, da anlægget vil få karakter af en undersøisk bølgebryder. Læsidepåvirkningen kan være både nord og syd for anlægget, idet anlægget placeres omkring et nulpunkt, hvilket betyder at sedimenttransporten afhængig af vindretning både kan være nord- og sydgående.

Ansøger har beregnet, at det potentielle tab nord og syd for anlægget er 1850 m³ efter 5 år. Kystdirektoratets vurdering er derfor, at der i udgangspunktet skal udføres en kompenserende fodring i forbindelse med anlæggets etablering. Kystbeskyttelsesloven giver dog også en alternativ mulighed til kravet om

kompenstation. Det fremgår af bemærkninger til loven (afsnit 3.5.2 i 2017/1 LSF 100), at det i vurderingen ift. nabostrækninger kan indgå, hvis grundejere af nabostrækninger giver deres samtykke og accepterer hård kystbeskyttelse (i dette tilfælde et undersøisk kystbeskyttende anlæg) og dennes eventuelle negative påvirkning på deres ejendom. Dette vil dermed kunne opveje kravet om den kompenserende fodring.

Ansøger har indhentet samtykkeerklæringer til forsøget fra grundejere af de kystnære arealer (nabostrækningerne), der ligger inden for den grønne linje:

På baggrund af de indhentede samtykkeerklæringer vurderer Kystdirektoratet, at der ikke skal foretages en kompenserende fodring.

Ansøger har endvidere gjort rede for, at havbunden har en tilstrækkelig bæreevne til anlægget.

Ifølge § 8, stk. 2, i bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter (BEK nr 797 af 13/06/2023) kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand. Ifølge bekendtgørelsens § 8, stk. 3, kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand, samt ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger.

Projektet finder sted i inden for vandområde nr. 219: Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav. Målsætningen for vandområdet jf. Vandområdeplan 2021-2027 er "god økologisk tilstand" og "god kemisk tilstand. Tilstandsvurderingen viser samlet "ringe økologisk tilstand og "ikke god kemiske tilstand". Målsætningen for både den økologiske og kemiske tilstand er således ikke opfyldt. I forhold til den

kemiske tilstand er miljøkvalitetskravene (MKK) for cadmium (biota), bly (biota), nonylphenoler (sediment) og antracen (sediment) overskredet.

I forhold til anlægsarbejdet er det ansøgers vurdering, at det alene vil være de stoffer, der knytter sig til sedimentet, der skal vurderes, idet stofferne kan mobiliseres ved, at der sænkes eller hæves sten fra havbunden.

Værdien af nonylphenoler ligger dobbelt så højt som MKK: 0,1309/0,07525 mg/kg TS, mens værdien af antracen ligger ca. tre gange over MKK, 0,01475/0,0048 mg/kg TS.

Ud fra ansøgers oplysninger og henvisninger til andre projekter samt Kystdirektoratets egne erfaringer med disse typer af anlæg, vurderes det, at nedlægning og optagning af sten i sødepotet, samt det kystbeskyttende anlæg, ikke vil forringe eller hindre målopfyldelse i vandområdet. Kystdirektoratets vurdering skyldes bl.a., at der i projektet ikke bliver gravet i havbunden, samt at aktiviteten med at udlægge og optage sten fra havbunden alene vurderes at medføre mindre mængder af suspenderet stof, og således aflejringer af få (mindre end 2 mm) i nærområdet. Det er desuden tillagt vægt, at mængden af suspenderet stof, efter anlægsarbejdets ophør, vil vende tilbage til et naturligt niveau inden for timer til få dage.

Formålet med havstrategidirektivet er at sikre god miljøtilstand i havet. I strategien behandles 11 såkaldte deskriptorer: D1) Biodiversitet, D2) Ikkehjemmehørende arter, D3) Erhvervsmæssigt udnyttede fisk, D4) Havets fødenet, D5) Eutrofiering, D6) Havbundens integritet, D7) Hydrografiske ændringer, D8) Forurenende stoffer, D9) Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum, D10) Marint affald og D11) Undervandsstøj.

Af de 11 deskriptorer vurderer ansøger, at fem af disse er relevante i forholdet til projektet. Det er 1. Biodiversitet, 4. Havets fødenet, 6. Havbundens integritet, 7. Hydrografiske ændringer og 11. Undervandsstøj.

Ansøger oplyser, at det er en del af forsøget at belyse, om anlægget kan få en meget lokal positiv betydning på biodiversiteten (nr. 1) og havets fødenet (nr. 4).

Ift. havbundens integritet (nr. 6) oplyses, at anlægget ikke vurderes at påvirke havbundens integritet negativt. Ved og omkring anlægget vil der ikke forekomme forstyrrende aktiviteter som f.eks. fiskeri med bundskrabende redskaber. Havbunden ved anlægget vil fortsat være levested og opvækstområde for en række arter såsom fisk og krabber på stenrev eller børsteorme på blød bund. Havbunden ved anlægget vil fortsat kunne fungere som fødesøgningssted for eksempelvis fugle og havpattedyr.

Anlæggets meget begrænsede størrelse vil kun medføre en lille og meget lokal hydrografisk påvirkning (nr. 7). Forsøget skal vise, om anlægget under kraftige vindforhold lokalt kan mindske bølgenes påvirkning af kysten og nedsætte erosionen lokalt. Under rolige vejrforhold vil anlægget ikke have betydning for de hydrografiske forhold i området.

Under anlægsperioden vil der kortvarigt forekomme lavfrekvent støj (nr. 11) fra de fartøjer, der bygger anlægget, samt fra de fartøjer, som bringer stenmaterialerne frem til området. Etablering og fjernelse af anlægget vil ske ved udlægning/optagning af sten på havbunden med polygrab eller fladgrab. Der er således tale

om, at sten udlægges/optages forsigtigt og præcist på havbunden, hvilket ikke giver anledning til undervandsstøj i form af impulslyde, som kan give høreskader på sæler eller marsvin. Byggeperioden er begrænset og forventes at strække sig over maksimalt 30 dage.

I forhold til havstrategidirektivet vurderer Kystdirektoratet derfor, at projektet samlet set ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af de 11 deskriptorer og dermed ikke medføre en forringelse af havmiljøet.

I forbindelse med Kystdirektoratets vurdering af, om anlægget kan tillades efter kystbeskyttelsesloven er der bl.a. blevet lagt vægt på de indkomne høringssvar, ansøgers oplysninger og indhentede samtykkeerklæringer samt at formålet med projektet er forskning, som skal synliggøre anlæggets kystbeskyttende og biodiversitetsfremmede effekt.

Kystdirektoratet finder derfor, at der kan gives tilladelse til forsøgsanlægget inklusiv sødepot.

Afgørelse efter kysthabitatbekendtgørelsen

Alle planer og projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et internationalt naturbeskyttelsesområdes forvaltning, skal vurderes med hensyn til deres virkning på områdets naturtyper og levesteder samt de arter, området er udpeget for at bevare. Alle planer og projekter skal samtidig vurderes med hensyn til deres virkning på arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Hvis Kystdirektoratet efter høring af andre berørte myndigheder vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning.

Det ansøgte projekt vil finde sted ca. 4 km fra Natura 2000-område nr. 55 (Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede, som omfatter habitatområde H51 og fuglebeskyttelsesområde F31). Derudover ligger ca. 12,5 km ØNØ for anlægget Natura 2000-område nr. 198 (Hatter Barn), som er et marint habitatområde (nr. 174) bestående af mindre og velbevarede stenrevsområder.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 198 er:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 51		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Rev (1170)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Vadegræssamfund (1320)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Skovklit (2180)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Rigkær (7230)	
	Arter:	
	Stor vandsalamander (1166)	Gråsæl (1364)
	Spættet sæl (1365)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 31		
Fugle:	Skarv (TY)	Sangsvane (T)
	Edderfugl (T)	Sortand (T)
	Fløjsand (T)	Klyde (Y)
	Dværgterne (Y)	Splitterne (Y)
	Havterne (Y)	

Udpegningsgrundlaget er følgende for Natura 2000-område nr. 55:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 174	
Naturtyper:	Rev (1170)

Der er desuden kendskab til bilag IV arten marsvin i projektområdet.

Kystdirektoratet har i denne sag vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områderne. Kystdirektoratet vurderer således, at der ikke vil ske en væsentlig forringelse af naturtyper og levesteder eller at projektet i øvrigt vil medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for. Kystdirektoratet vurderer derfor, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet. Kystdirektoratets vurdering skyldes bl.a. afstanden til Natura 2000-områderne, samt at støj og suspenderet stof ifm. anlægsarbejdet, samt fjernelsen af anlægget, ikke væsentligt vil påvirke arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget.

Kystdirektoratet vurderer videre, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV arten marsvin, samt påvirke arten på individniveau. Kystdirektoratets vurdering skyldes bl.a. anlægsarbejdets karakter og omfang, herunder at der ikke genereres impulsstøj ifm. arbejdet.

Kystdirektoratet vurderer desuden, at projektet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af fugle uden for det udpeget fuglebeskyttelsesområde og trækfuglebestande generelt. Kystdirektoratet har ved denne vurdering lagt afgørende vægt på, at fugle ikke vil blive påvirket væsentligt som følge af projektets udførelse, idet støj og suspenderet stof ifm. anlægsarbejdet, samt fjernelsen af anlægget, ikke væsentligt vil påvirke fugle.

Kystdirektoratets foregående vurderinger er foretaget på baggrund af sagens samlede oplysninger og egne konkrete vurderinger samt almene erfaringer fra sagsområdet.

Afgørelse efter miljøvurderingsloven (VVM)

Kystdirektoratet skal vurdere, om der skal foretages en miljøkonsekvensvurdering af projekter, der er omfattet af bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Vurderingen sker under hensynstagen til de kriterier, som er anført i bilag 6 til lovbekendtgørelsen.

For at kunne foretage denne vurdering har Kystdirektoratet bl.a. indhentet udtalelser fra andre berørte myndigheder.

Kystdirektoratet har i denne sag vurderet at projektet ikke vil indebære sådanne væsentlige påvirkninger af miljøet, at der bør foretages en miljøkonsekvensvurdering af projektet.

Kystdirektoratet har i forbindelse med denne afgørelse lagt vægt på, at anlægsarbejdet er ca. 1 måned, at de anvendte materialer er ikke forurenende, og at der ikke graves i havbunden. Det er videre tillagt vægt, at fjernelsen af anlægget vil tage 30 dage. Screeningen fremgår af bilag 1.

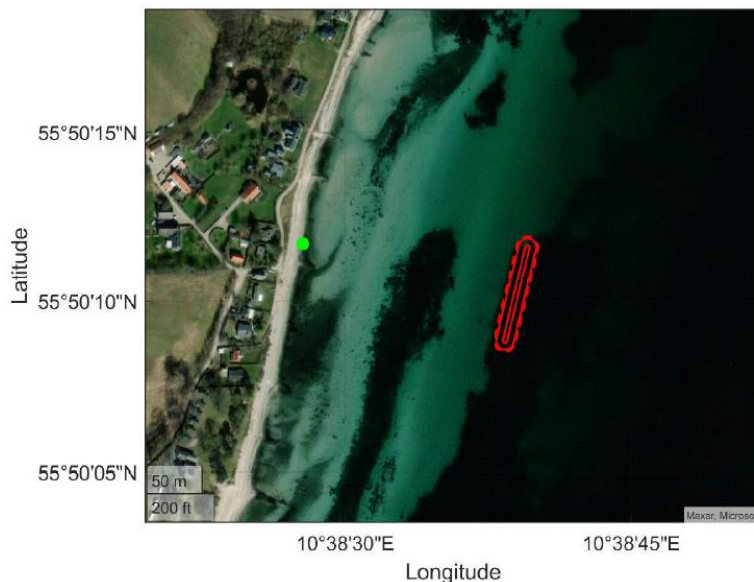
Grundlaget for screeningen er bygherres oplysninger og allerede foreliggende viden samt Kystdirektoratets almene erfaringer om det pågældende sagsområde, hvilket er i overensstemmelse med Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis (sagsnr. 19/07066).

Kystdirektoratet skal henlede opmærksomheden på, at afgørelsen bortfalder, hvis denne ikke er udnyttet inden 3 år efter den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Projektbeskrivelse

Tilladelsen omfatter etablering af et kystbeskyttende forsøgsanlæg samt et sødepot.

Det kystbeskyttende anlæg er en form for undersøisk bølgebryder. Anlæggets placering ses på nedenstående oversigtskort.

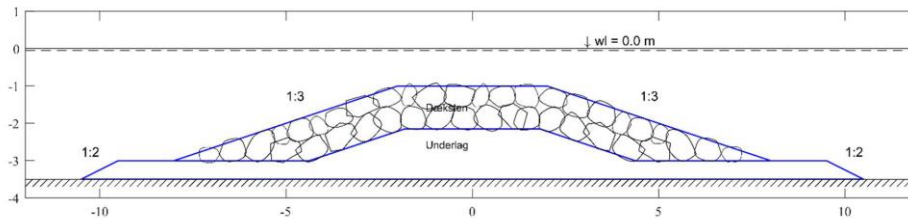
Koordinater for endepunkter af anlægget er:

Nordligste punkt: (LAT, LON) = (55.836677, 10.644368)

Sydligste punkt: (LAT, LON) = (55.835803, 10.643999)

Anlægges længde er 75-100 m, bredden over toppen er 4 m og højden er 2,5 m. Et tværsnit af anlægget ses nedenfor.

Sødepotet placeres 430 m øst for forsøgsanlægget og er ca. 30 x 30 meter med centrum i koordinaterne lat. 55.83660, lon. 10.65120 (WGS84, epsg 4326). Stenene lægges i et lag på maksimalt 4,5 meter, hvilket vil give en fridybde på mindst 3,5 meter. Sødepotet vil kunne rumme op til 4000 kubikmeter sten. Sødepotet vil blive afmærket med specialafmærkning, indtil depotet er tømt, og anlægsarbejdet er afsluttet.

Det forventes, at selve anlægsarbejdet tager ca. 30 dage. Sten eller sprængsten sejles til området med pram eller carrier.

Anlægget bliver fjernet igen indenfor 5 år. Fjernelsen vil maksimalt tage 30 dage.

Anlæg og fjernelse forventes at ville finde sted inden for perioden september til april i hhv. 2024/2025 og 2029/2030.

Formålet er at undersøge virkningen af anlægget i forhold til de kystmorfologiske forhold. Der vil desuden blive undersøgt virkninger i forhold til den lokale biodiversitet. I forsøgsperioden skal der foretages undersøgelser af kysten og havbunden samt biologisk monitoring. Undersøgelser, analyser og vurderinger vil blive udført før og efter etablering af anlægget.

Ift. kyst og havbund monitoreres kystlinjen to gange årligt (efter sommer og efter vinter). Denne tidsplan omfatter to målinger, der udføres i 2023: den ene afsluttet i april og den anden afsluttet i november/december. Disse to målinger er beregnet til at beskrive basisscenariet, som tager udgangspunkt i kystlinjeposition, strandvoluminer ved forsøgsområdet, undervandsbilleder og havbundsscanning samt identifikation af revler. Ift. at undersøge anlæggets kystbeskyttende effekt anvendes fotos af kysten sammen med forskellige teknologier (f.eks. Lida og Agisoft Photoscan).

Biologiske undersøgelser omfatter endvidere undervandsvideoovervågning, hvor videosekvenser analyseres i forhold til antallet af dyrearter eller dyregrupper og deres tætheder. Dette anvendes til at beregne forskellige mål for den lokale biodiversitet.

Der foretages også målinger i kontrolområder, der forventes at være upåvirkede af anlægget. Data indsamles med videnskabelige standarder for at få fastlagt anlæggets præcise virkning over tid.

Ansøgningen er indsendt og hånderet af HavNatur. Partnere er DTU Aqua, Kommunernes Landsforening, DTU MEK, Aalborg Universitet og Samsø Kommune.

Sagsgennemgang

Efter Kystdirektoratet modtog ansøgningen, har den været sendt i høring hos Søfartsstyrelsen, Trafikstyrelsen, Miljøstyrelsen, Bolig- og Planstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Slots- og Kulturstyrelsen, Moesgaard Museum, Samsø Kommune samt sendt til orientering til Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark og Geodatastyrelsen, samt naboer.

Nedenfor gengives de væsentligste bemærkninger.

Søfartsstyrelsen skrev den 12. december 2023 bl.a. følgende:

"Søfartsstyrelsen har ud fra det modtagne materiale ingen sejladsmæssige indsigelser til projektet, men skal gøre opmærksom på at ved arbejder på søterritoriet, skal Bekendtgørelse om sejladssikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande følges i relevant omfang."

Miljøstyrelsen skrev den 19. januar 2024 bl.a. følgende:

"Erhverv:

Miljøstyrelsen kan oplyse at, Ballen Lystbådehavn (2019-4643) har tilladelse til at klappe på klappelads K_143_04 frem til 24-03-2026. Yderligere skal Miljøstyrelsen gøre opmærksom på, at såfremt projektet ønsker at opgrave og genplacere havbundsmaterialer på havet, skal der indhentes en tilladelse ved Miljøstyrelsen.

Hav- og Vandmiljø:

Det fremgår af s. 9, at "Erfaringer fra tidligere stenreusprojekter (personlige observationer, Better BirdLIFE 2021 og Genopretning af forsvundne stenrev i farvandet omkring Als 2016-2017) viser, at det er muligt at fjerne sødepoter helt, og at deres påvirkning af nærområdet begrænser sig til helt lokalt at påvirke den havbund, som stenene lægges på, samt at mængden af suspenderet stof omkring sødepotet er yderst begrænset og forbigående." Der mangler en tydeliggørelse af, hvilket omfang 'yderst begrænset og forbigående' dækker over, samt en vurdering af, om suspensionen af sedimentet vil kunne give anledning til frigivelse af miljøfarlige forurenende stoffer, i et omfang, der vil kunne give anledning til overskridelse af miljøkvalitetskravene eller en forringelse af vandområdet. Denne vurdering skal fremgå, før det kan vurderes om projektets påvirkninger er tilstrækkeligt oplyst.

Det fremgår af s. 10, at "Hvis der viser sig mulighed for at anskaffe egnede sten fra danske grusgrave, vil vi gerne bevare muligheden for at anvende disse."

Miljøstyrelsen lægger til grund, at 'egnede sten' stadig vil være granit og gnejs selvom stenene anskaffes fra Danmark

Det fremgår af s. 57, at "Miljømålet for kemisk tilstand i vandområdet er "god kemisk tilstand" og tilstanden er "ikke-god kemisk tilstand." Der mangler en redegørelse for, for hvilke stoffer, at der i tilstandsvurderingen er fundet, at miljøkvalitetskravene er overskredet i vandområdet. Disse informationer kan findes på vandplandata.dk, og skal fremgå af screeningen før det kan vurderes, om projektet er tilstrækkeligt oplyst."

Nye oplysninger fra ansøger (se nedenfor) er sendt i en supplerende høring hos Miljøstyrelsen (Hav- og Vandmiljø), som den 6. marts 2024 oplyste følgende:

"Det fremgår af ansøgningen, at tidligere udarbejdede miljøkonsekvensrapporter ligger til grund for vurderingen af hvorvidt nærværende projekt vil give anledning til overskridelse af miljøkvalitetskravene eller forringelse af vandområdet. Miljøstyrelsen påpeger, at både miljøkvalitetskrav, aktuelle miljøtilstande, og sags-praksis i form af krav til detaljeringsgrad kan have ændret sig siden de rapporter blev udarbejdet, og det derfor – især for ældre sager, som fx den refererede miljøkonsekvensrapport fra 2019 – altid bør tages i mente om de vurderinger stadig er repræsentative for det aktuelle projekt."

Pga. det aktuelle projekts meget begrænsede omfang, mener Miljøstyrelsen, at det for det aktuelle projekt ikke er uforsvarligt, at lægge de refererede miljøkonsekvensrapporter til grund for vurderingen, såfremt at det tydeliggøres hvorfor disse anses for at være repræsentative for det aktuelle projekt. Her tænkes fx på, om de refererede projekter er foretaget i samme vandområde som det aktuelle projekt, om vandområderne er sammenlignelige, eller om der kan forventes mindre mængder miljøfarlige forurenende stoffer i sedimentet i vandområdet for det aktuelle projekt."

Moesgaard Museum skrev den 14. december 2023 bl.a. følgende:

"Vi gør opmærksom på, at projektplanen indeholder arbejdet frem til 2029, med mulighed for forlængelse. I så fald kan vrage i nærheden af anlægsarbejdet være beskyttet af Museumsloven på det tidspunkt. Moesgaard Museum vil meget gerne få adgang til eventuelle opmålingsdata af vrage og resultater fra eventuelle boreprøver i området. Skulle der under arbejdet findes spor af fortidsminder, herunder vrage skal museet kontaktes ifølge Museumsloven §29h

Museumsloven § 29 h. Findes der under et anlægsarbejde eller en aktivitet på havbunden spor af fortidsminder eller vrage omfattet af § 29 g, stk. 1 og 2, skal fundet anmeldes til kulturministeren efter reglerne i § 28, og arbejdet skal standses.

Stk. 2. Kulturministeren beslutter inden 4 uger fra anmeldelsen, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal være indstillet, indtil der er foretaget en marinarkæologisk undersøgelse. En marinarkæologisk undersøgelse skal gennemføres hurtigst muligt. Der kan fastsættes vilkår for genoptagelsen af arbejdet.

Stk. 3. Udgiften til undersøgelser og eventuel sikring af det påtrufne fortidsminde eller vrage afholdes af den ansvarlige for anlægsarbejdet eller aktiviteten.”

En grundejer, der har afgivet samtykke til projektet, skrev den 13. december bl.a. følgende:

”Vores tilsagn er således betinget af:

Samtykkeerklæring er underskrevet under forudsætning af, at Samsø Kommune fra etableringen af stenrevet påtager sig ansvar for drænudløb på hele den påvirkede strækning fra strandbakkerne i syd til og med matrikel nr. 5 bv Langemark by, Besser i nord, således at afvanding af arealerne inde på land ikke bliver negativt påvirket af dels tilsanding og dels sandflytning. Eventuelle afværgeomkostninger vedrørende drænudløb afholdes af Samsø Kommune.

Samtykkeerklæringen er underskrevet under forudsætning af, at negativ påvirkning af matrikelnr. 5 bv Langemark by, Besser i forsøgsperioden ikke overstiger den fremsendte vurdering på 0,75 m. Såfremt negativ virkning overstiger den estimerede virkning, er Samsø Kommune pligtig til at foretage nødvendige skridt til at afhjælpe den negative effekt.”

En grundejer, skrev den 18. januar 2024 bl.a. følgende:

”Myndighedsansvar:

Indledningsvis undrer det os, at Århus Kommune ikke er inddraget/myndighed på sagen, da der er tale om et kommunalt kystsikringsprojekt, der blandt andet påvirker vores ejendomme, jf. beregninger fremsendt af DTU-Aqua. Hvorfor er der i denne sag afvejet fra kommunernes myndighedsansvar i forhold til bekendtgørelse af lov om kystbeskyttelse m.v.? Hvad er rollefordelingen mellem Århus kommune, Samsø Kommune og KD?

Fiskeriforbud på revet:

(...)

Da Barreff-projektet både er et kystsikrings- og naturgenopretningsprojekt, foreslår vi, at der etableres en lokal fredning af revet, med forbud mod fiskeri og undervandsjagt på og i en 100 meter zone omkring revet, på samme måde som Vejle Kommune har gjort med revene i Vejle fjord.

(...)

En lokal fredning i eksempelvis en 10 årige periode, kan etableres ved at rette henvendelse til Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri. Det er ministeriet, der som myndighed skal udarbejde en bekendtgørelse om fredning.

Alle bemærkninger blev sendt i partshøring og Kystdirektoratet modtog følgende bemærkninger:

”Vedrørende høringssvar fra Miljøstyrelsen, Hav- og Vandmiljø:

Til side 9: Med baggrund i modeller lavet for mængder af suspenderet stof i forbindelse med 1) nedgravning af Baltic Pipe 1 syd for Fænø og 2) i forbindelse

med nedgravning af stolper ved Pier ved Nordals Ferieresort 2, er mængden af suspenderet stof ved sødepotet i Barreef projektet vurderet at være ubetydelig. Nedlægning og optagning af sten i sødepotet og det kystbeskyttende anlæg vurderes at ville give betydelig mindre mængder af suspenderet stof, end det er tilfældet i ovennævnte to projekter, hvor der regnes med få mm aflejring af sediment i nærområderne. I begge disse projekter graves og fjernes havbund. I Barreef projektet bliver der ikke gravet i havbunden, og suspenderet stof stammer udelukkende fra mindre indgribende aktiviteter – sten lægges eller hentes nænsomt op fra bunden. Denne aktivitet vurderes at medføre mindre mængder af suspenderet stof, og således aflejringer af få (mindre end 2) mm i nærområdet.

I begge ovennævnte projekter vurderes, at mængderne ikke har en væsentlig negativ betydning for områderne og deres udpegningsgrundlag, naturtyper, flora og fauna.

Det vurderes, at der ikke vil frigives miljøfarlige forurenende stoffer, som vil føre til overskridelse af miljøkvalitetskravene eller forringelse af vandområdet. Denne vurdering baseres på, at mængden af suspenderet stof er lille, se ovenfor, og at det suspenderede stof kommer fra en havbund, som ikke er forurenede. Mængden af suspenderet stof vil, efter at aktiviteterne indstilles, vende tilbage til et naturligt niveau. Modeller fra Baltic Pipe viser, at dette sker inden for timer til få dage.

Til side 10 oplyser ansøger, at "egnede sten" fra danske grusgrave vil være granit og gnejs.

Til side 57: Miljøkvalitetskravene (MKK) for Cadmium (biota), Bly (biota), Nonylphenoler (sediment) og Antracen (sediment) er overskredet. Parentes angiver, hvor MKK er overskredet. Se nedenstående tabel.

Nonylphenoler ligger dobbelt så højt som MKK, 0,1309/0,07525 mg/kg TS.

Antracen ligger ca. tre gange over MKK, 0,01475/0,0048 mg/kg TS.

Hvis Barreef-projektet med sine aktiviteter mobiliseres nogle af ovenstående stoffer, så vil det være dem, der er knyttet til sedimentet. I selve projektet er der ikke kilder, der kan føre til øgede koncentrationer af de pågældende to stoffer i biota eller sediment.

Grundet den korte varighed og den meget ringe mængde af suspenderet stof, som Barreef-projektet teoretisk kan medføre, vurderes en teoretisk mobilisering af nonylphenoler og antracen til at være ubetydelig og kortvarig. Projektets aktiviteter vurderes ikke at vil ikke kunne påvirke vandområdets tilstandsvurdering eller mulighed for at opnå god kemisk tilstand.

På Vandplandata.dk har det været muligt at stedfæste de to stationer DKMONCW94300008 og DKMONCW94300036, hvor hhv. antracen og nonylphenoler overskrider MKK. Stationerne ligger hhv. 28 km NV og 34,7 km V Barreef-projekteområdet ved Strandskoven. Afstanden til disse stationer betyder at Barreef-projektet ikke påvirker kvalitetsparametrene i vandområdet.

På baggrund af ovenstående vurderes at etablering, fjernelse og drift af det kystbeskyttende anlæg ved Skovstranden, Samsø ikke vil være til hinder for opfyldelse af de fastlagte miljømål for økologisk og kemisk tilstand for kystvandområdet Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav.

Til Miljøstyrelsens supplerende høringssvar af 6. marts 2024 oplyser ansøger:

Nedenstående skal tydeliggøre, at de refererede miljøkonsekvensrapporter er repræsentative for Barreef-projektet og at projektet ikke indebærer risiko for tilstandsforringelse og ikke-målopfyldelse af berørte vandforekomster.

Vandområderne:

Barreef-projektet finder sted inden for den samme biogeografiske region, samme marine region og samme vandområdedistrikt, Jylland Fyn, som de to projekter der henvises til. Vi befinder os i de indre danske farvande. Kystvand Århus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav er samme typologi af kystvand som kystvand Lillebælt Syd. Typologien er for begge kystvande "Bælthav karakteriseret ved vandudveksling, gennemsnitsdybde og lagdeling". For kystvand Lillebælt Snævringen, er typologi angivet til BVuL-T39.

Det vurderes således, at Barreef-projektområdet ligger i et vandområde, som i forholdet til resuspension af sediment og miljøfarlige forurenende stoffer knyttet til sediment er sammenlignelige med områderne i de refererede konsekvensrapporter. I alle tre projekter befinder vi os på havbunds sedimenttyper, som er sandbund og/eller moræne. På geografisk skala er afstanden mellem projektområderne meget små, hvilket betyder, at sedimenterne ligner hinanden i opbygning og struktur. Derfor vurderes det, at de refererede miljøkonsekvensrapporter kan lægges til grund for vurderingerne foretaget i ansøgningen for Barreef-projektet, angående sedimentsuspension og miljøfarlige forurenende stoffer knyttet til sediment.

Miljøfarlige forurenende stoffer:

Alle tre kystvande har samme miljømål, og alle tre områder har Ikke-god kemisk tilstand.

I Lillebælt Syd er det kviksølv og cadmium, som er årsag til manglende målopfyldelse.

I Lillebælt Snævringen er det bly og cadmium, som er årsag til manglende målopfyldelse.

I Århus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav er det antracen, nonylphenoler, bly og cadmium, som er årsag til manglende målopfyldelse.

På baggrund af data overvågning af miljøfarlige stoffer i området, hvor det kystbeskyttende anlæg skal etableres, forventes det, at indholdet af miljøfarlige stoffer i sedimentet i projektområdet generelt er lavt og vil være på eller under niveau med klapvejledningens nedre aktionsniveau. For antracen og nonylphenoler, hvor der er gældende miljøkvalitetskrav for sediment, forventes det, at indholdet i sedimentet i projektområdet vil være lavere end gældende miljøkvalitetskrav. Da der hverken tilføres nyt sediment eller miljøfarlige stoffer til området fra anlægsarbejdet, vurderes det, at miljøkvalitetskravene for sediment vil være overholdt i hele drifts- og anlægsfase. Indholdet af miljøfarlige stoffer i projektområdets sediment forventes således at være på et niveau, hvor det vurderes, at installationen af rørledningen ikke vil medføre overskridelse af miljøkvalitetskrav for sediment og biota.

Barreef-projektområdet vurderes at have sediment, hvor indholdet af miljøfarlige forurenende stoffer er mindre end i de to refererede projekter. Målestationerne,

hvor miljøfarlige stoffer knyttet til sediment er overskredet, ligger begge langt (>28 km) fra projektområdet, og derfor vurderes disse ikke at være repræsentative for den kemiske tilstand ved projektområdet.

Det vurderes, at havbunden ved Strandskoven, Samsø, hvor anlægget placeres, kan betragtes som en ret upåvirket havbund. Denne vurdering bygges på, at der ikke er registreret klappladser, ankerområder, spildevandsudledninger eller andre aktiviteter, der potentielt skulle kunne medføre forhøjede koncentrationer af miljøfarlige forurenende stoffer - herunder antracen og nonylphenoler knyttet til sediment.

Ved Nordals Ferieresortet på Als vurderes risikoen for forhøjede koncentrationer af miljøfarlige forurenende stoffer at være større grundet potentielle udledninger af miljøfarlige stoffer fra vandløbet Gilbæk. Gilbæk, som ligger 800 m syd for resortet, har gennem en lang årrække indeholdt spildevand fra et kommunalt renseanlæg og fra storindustri, Danfoss. Derudover ligger generation forureningen ved Himmark Strand ca. 1100 m syd for projektområdet ved Nordals Ferieresort. Generationsforureningen frigiver en række miljøfremmede forurenende stoffer til Lillebælt Syd.

Projektområdet ved Baltic Pibe syd for Fænø ligger i et stærkt trafikeret område nær på Middelfart by og Middelfart Marina, hvilket sandsynliggør, at området i større grad end Barreef-projektområdet eksponeres for miljøfarlige forurenende stoffer, der kan ophobes i sedimentet. Målestation 95200046, som anvendes i vurdering af den kemiske tilstand, ligger ca. 5 km fra projektområdet for Baltic Pibe. På det foreliggende grundlag er det ikke muligt for os at vurdere de kemiske forhold mellem projektområdet ved Samsø og projektområdet ved Fænø. Der er samtidig ikke noget, der underbygger mængden af miljøfarlige forurenende stoffer i sedimentet ved Barreef-projektområdet skulle være større end ved Fænø. Den større grad af urbanisering omkring Baltic Pibe projektområdet sandsynliggør, at sedimentet her er mere belastet end ved Barreef-projektområdet.

Barreef-projektets aktiviteter er meget mindre både i anlæg, tid og dimension end projekterne i de to refererede miljøkonsekvensrapporter. Den resuspension, der sker i anlægs- og driftsfasen vurderes, således at være betydelig mindre end i de to refererede projekter, da Barreef-projektet modsat de refererede projekter, ikke omfatter gravearbejde eller andre aktiviteter, der bryder eller flytter på havbundens sedimenter. Ved aktiviteter, der bryder havbunden, vurderes risikoen for at mobiliserer miljøfarlige forurenende stoffer at være betydeligt større end ved aktiviteten, hvor sten nænsomt udlægges på eller opsamles fra havbunden med polygrab.

Med baggrund i ovenstående vurderes det, at de refererede miljøkonsekvensrapporter kan lægges til grund for vurderinger af suspenderet stof og miljøfarlige forurenende stoffer i ansøgning om tilladelse til etablering af et kystbeskyttende anlæg ved Skovstranden øst for Samsø.

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet set, at anlæg af et kystbeskyttende anlæg, som beskrevet i ansøgningen, ikke vil være til hinder for opfyldelse af fastlagte miljømål for økologisk og kemisk tilstand for det relevante kystvandområde, Århus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav.

Bemærkninger til grundejer vedrørende samtykkeerklæring

Samsø Kommune har i samtykkeerklæringen taget ansvar for eventuel ændring af stranden i forhold til sedimentaflejring forårsaget af stenrevsprojektet. Det samme ansvar tager Samsø Kommune på sig for så vidt angår drænudløb i forhold til påvirkninger fra stenrevsprojektet.

Bemærkninger til grundejer vedrørende myndighedsansvar og fredning ift. fiskeri

Kompetencen vedr. kystbeskyttelsesloven (kystsikring + badebroer) ligger ellers hos Samsø Kommune – og er i øvrigt ikke en del af det forpligtende samarbejde med Aarhus Kommune. (...).

Vi er enige med [...] i, at et fiskeriforbud kan fremme den lokale biodiversitet på og ved revet. På baggrund af henvendelsen fra [...] har vi været i kontakt med Ministeriet for Landbrug, Fødevarer og Fiskeri. Ministeriet oplyser, at man gerne vil gå videre med sagen, og at man er bekendt med lignende sager, hvor udlagte stenrev er blevet fredet for fiskeri. Ministeriet oplyser videre, at DTU Aqua kan rette henvendelse til ministeriet med relevant information (størrelse på revet, GPS koordinater m.m.), hvorefter ministeriet vil behandle sagen ang. et fiskeriforbud på og ved revet. DTU Aqua vil indhente den relevante information snarest muligt og derefter fremsende henvendelsen til ministeriet med henblik på at opnå et fiskeriforbud på og ved revet, som foreslået af [...]. Det er dog vigtigt at understrege, at selv om et fiskeriforbud forekommer sandsynligt, så kan det ikke garanteres. DTU Aqua vil afsøge mulighederne for et fiskeriforbud i samarbejde med ministeriet, men vi kan ikke garantere, at vi opnår et fiskeriforbud.

Øvrige bemærkninger fra Søfartsstyrelsen og Moesgaard Museum er taget til efterretning.”

Klagevejledning

Dette dokument indeholder tre afgørelser:

- afgørelse om at give tilladelse til projektet
- afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering
- afgørelse om, at der ikke skal foretages en miljøkonsekvensvurdering (VVM)

Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

For afgørelserne gælder følgende:

- Kystdirektoratets afgørelse kan alene påklages for så vidt angår retlige forhold.
- Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.
- Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af <https://naevneneshus.dk/>. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og

1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage.
Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.

- Klageberettigede efter kystbeskyttelsesloven er:
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
 - 3) enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald,
 - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
 - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
 - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
 - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Klageberettigede efter kysthabitatbekendtgørelsen er:
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
 - 3) enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen,
 - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
 - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
 - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
 - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Klageberettigede efter miljøvurderingsloven er:
 - 1) miljøministeren,
 - 2) enhver med retlig interesse i sagens udfald, og
 - 3) landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelse af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love,

som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 18 b i kystbeskyttelsesloven, samt § 54, stk. 1, i miljøvurderingsloven.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen kan tilladelsen ikke udnyttes, før klagesagen er færdigbehandlet, medmindre Kystdirektoratet eller Miljø- og Fødevareklagenævnet konkret bestemmer andet.

Med venlig hilsen

Ilse Gräber Toxvig

igr@kyst.dk

Vedlagt: Bilag 1 – VVM screeningsskema.

Kopi til: HavNatur, Søfartsstyrelsen, Trafikstyrelsen, Miljøstyrelsen, Bolig- og Planstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Slots- og Kulturstyrelsen, Moesgaard Museum, Samsø Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet,

Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark og Geodatastyrelsen samt naboer.

Kystdirektoratets afgørelse offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside.

Bilag 1 - VVM screeningsskema

Det ansøgte projekt er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, nr. 10, pkt. k, og der skal derfor foretages en screening jf. lovens § 21, stk. 1, for at afgøre, om projektet er VVM pligtigt.

VVM-screeningen foretages med udgangspunkt i de kriterier, som er beskrevet i lovens bilag 6.

Vurdering af miljøpåvirkning

Vurderes det som en mulighed, at projektet/anlægget kan få en væsentlig indvirkning på miljøet med hensyn til følgende kriterier?	Ja	Nej	Bemærkninger
1. Projektets karakteristika:			
Dimensioner		X	Det samlede projekt omfatter et kystbeskyttende anlæg og sødepot. Det kystbeskyttende anlæg er en form for undersøisk bølgebryder. Længde er 75-100 m, bredden over toppen er 4 m, højden af anlæg 2,5 m. Sødepoter placeres 430 m øst for anlægget er ca. 30 x 30 m. Stenene lægges i et lag på maksimalt 4.5 meter, hvilket vil give en fridybde på mindst 5.5 meter. Det er Kystdirektoratets vurdering, at anlægsarbejdet ikke vil have nogen skadelige indvirkning på miljøet. Ved denne vurdering har vi lagt afgørende vægt på, at anlægsarbejdet er ca. 1 måned, består af ikke forurenende materialer, og at der ikke graves i havbunden samt at fjernelse af anlægget vil tage ca. 1 måned.
Kumulation med andre projekter		X	KDI har ikke kendskab til andre igangværende projekter i området.

Anvendelse af naturressourcer		X	Der benyttes almindelige materialer til anlægget i form af sprængsten samt evt. marksten, og der benyttes ikke knappe ressourcer.
Affaldsproduktion		X	Der forekommer ikke reststoffer eller affaldsproduktion. Kystdirektoratet vurderer, at der er mulighed for at genanvende stenene, når de ikke længere skal bruges.
Forurening og gener		X	Sødepotet anvendes ca. i 1 mdr. Tidligere undersøgelser viser (Better BirdLIFE2021 og Als 2016-2017), at det er muligt at fjerne disse depoter helt uden væsentlig påvirkning på havbunden. Sødepotet placeret ca. 615 m fra kysten (vegetationsgrænse), på ca. 10 m dybde. Anlægget placeres ca. 200 m fra kysten (vegetationsgrænse), på ca. 3,5 meters dybde. Anlægsarbejdet for etablering og ved fjernelse ligger således langt fra bebyggelse. Anlægget bliver fjernet igen indenfor 5 år. Anlægsperioden og perioden, hvor anlægget igen fjernes, forventes maksimalt at være 30 dage hver og vil finde sted inden for perioden september til april i hhv. 2024/2025 og 2029/2030.
Risikoen for ulykker, navnlig under hensyn til de anvendte materialer og teknologier		X	Anlægsfasen og fasen, hvor anlægget fjernes anses som almindeligt anlægsarbejde med det normale risici, der må forventes ved den slags anlægsarbejde.
2. Projektets placering - den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan blive berørt af projektet, skal tages i betragtning, navnlig:			
- nuværende arealanvendelse		X	Havbund/søterritorium
-naturressourcernes relative rigdom, kvalitet og		X	Sødepotet anvendes ca. i 1 mdr. Tidligere undersøgelser viser (Better BirdLIFE2021 og Als 2016-2017), at det er muligt at fjerne disse

regenereringskapacitet i området			depoter helt. Når anlægget fjernes er det vurderingen, at kysten indenfor en kort årrække (~5 år) forventes at vil fremstå som upåvirket af forsøget. Det er videre tillagt vægt, at området reetableres, når anlægget fjernes.
- det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:			
a) vådområder			<i>Ikke relevant</i>
b) kystområder		X	Forsøgsanlægget ligger ca. 200 m fra kysten og sødepotet 615 m fra kysten
c) bjerg- og skovområder			<i>Ikke relevant</i>
d) reservater og naturparker			<i>Ikke relevant</i>
e) områder, der er registreret eller fredet ved national lovgivning; særligt beskyttede områder udpeget af medlemsstater i henhold til direktiv 79/409/EØF og 92/43/ EØF		X	Det ansøgte projekt vil finde sted ca. 4 km fra Natura 2000-område nr. 55, Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede, og ca. 12.5 km fra Natura 2000-område 198, Hatter Barn. Udpegningsgrundlaget fremgår af denne afgørelse. Der er endvidere kendskab til forekomst af bilag IV arten marsvin. Det er Kystdirektoratets vurdering, at udpegningsgrundlaget for områderne ikke vil blive væsentlig påvirket af projektet, grundet projektets begrænsede omfang og karakter, herunder anlægsmetoden og afstand til områderne. Det vurderes videre, at projektet ikke vil påvirke bilag IV arten marsvin. Projektet finder sted i inden for vandområde nr. 219: Aarhus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav. Det er Kystdirektoratets vurdering, at projektet ikke vil forhindre målopfyldelse af god økologisk, samt god kemisk, tilstand. Det vurderes

			desuden, at projektet ikke vil forværre de eksisterende tilstande. I forhold til havstrategidirektivet vurderer Kystdirektoratet, at projektet samlet set ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af de 11 deskriptorer og dermed ikke medføre en forringelse af havmiljøet.
f) områder, hvor de i fællesskabslovgivningen fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet		X	Projektet vurderes ikke at have væsentlig indvirkning på miljøkvaliteten i området i forhold til eksisterende forhold. Dette vurderes bl.a. på baggrund af, at det ansøgte projekt ikke medfører overskridelse af de elementer, hvor miljøkvalitetskravene er overskredet.
g) tætbefolkede områder		X	Anlægget og sødepotet ligger på søterritoriet, langt fra kysten, og dermed uden for tætbefolkede områder.
h) vigtige landskaber set ud fra et historisk, kulturelt eller arkæologisk synspunkt.		X	Det oplyses, at sødepotet placeres ca. 200 meter fra de to "ikke fredede" fortidsminder, som er vrage af nyere tid (dateret 1930-1939). Grunden afstanden vurderes der ingen påvirkninger på fortidsminderne.